

OBRZĘDY SAKRAMENTU MAŁŻEŃSTWA

WEJŚCIE DO KOŚCIOŁA

W ustalonym czasie kapłan w mszalnych szatach liturgicznych wychodzi z ministrantami do drzwi kościoła i tam pozdrawia po chrześcijańsku narzeczonych, dając w ten sposób wyraz radości, którą dzieli z nimi Kościół.

Jeśli przemawiają za tym okoliczności, opuszcza się obrzęd powitania przy drzwiach kościoła, a liturgię małżeństwa rozpoczyna się od razu od Mszy św.

Jeżeli odbywa się procesja do ołtarza, wówczas pierwsi idą ministranci, następnie kapłan, a za nim narzeczeni, którym towarzyszą, stosownie do miejscowych zwyczajów, przynajmniej rodzice i dwaj świadkowie. W tym czasie śpiewa się pieśń na wejście.

Gdy wszyscy przybędą przed ołtarz i zajmą swoje miejsca, kapłan żegna się i pozdrawia wiernych jak zwykle na początku

Mszy. Następnie zwraca się do narzeczonych i zgromadzonych, aby wprowadzić ich do udziału w obrzędach. Może użyć jednej z podanych formuł albo dokonać tego własnymi słowami.

A. PIERWSZA FORMUŁA POWITANIA

Celebrans: Najmilsi, przybyliście do naszej świątyni, aby w obecności kapłana oraz wspólnoty Kościoła Chrystus Pan uświęcił i utwierdził waszą miłość. Chrystus uświęcił was już w sakramencie chrztu, a teraz błogosławi waszej miłości oraz umacnia was przez sakrament małżeństwa, abyście byli sobie zawsze wierni i umieli podjąć i wypełnić obowiązki małżeńskie. Razem z wami będziemy słuchać słowa Bo-

żego i uczestniczyć w ofierze eucharystycznej, aby was wspierać naszymi modlitwami.

B. DRUGA FORMUŁA POWITANIA

Zgromadziliśmy się w kościele wokół N. i N., którzy dzisiaj chcą zawrzeć sakramentalny związek małżeński. W tym ważnym dla nich momencie życia otoczmy ich naszą miłością i naszymi modlitwami. Razem z nimi będziemy słuchać słowa Bożego i uczestniczyć w ofierze eucharystycznej, prosząc o obfite błogosławieństwo dla młodej pary.

C. TRZECIA FORMUŁA POWITANIA

W imieniu wspólnoty parafialnej (chrześcijańskiej), do której należą N. i N., serdecznie witam wszystkich przybyłych do tej świątyni, aby uczestniczyć w obrzędach sakramentu małżeństwa.

N. i N. pragną nie tylko, abyśmy byli tutaj obecni w uroczystej chwili, lecz chcą, abyśmy razem z nimi głęboko przeżyli tę ważną chwilę ich życia. Sami wybrali czytania, które usłyszymy, i modlitwy, które będziemy odmawiali.

LITURGIA SŁOWA

Liturgia słowa odbywa się zgodnie z przepisami. Mogą być trzy czytania, z których pierwsze powinno być ze Starego Testamentu.

Po odczytaniu Ewangelii kapłan, w oparciu o tekst liturgiczny i w sposób dostosowany do słuchaczy, wygłasza homilię o małżeństwie chrześcijańskim, o miłości i obowiązkach małżonków i o łaskach sakramentu.

LITURGIA SAKRAMENTU

DIALOG WSTĘPNY

Po homilii wszyscy wstają, a narzeczem zbliżają się do ołtarza i stają przed kapłanem. Kapłan mówi do narzeczonych:

Celebrans: *N. i N., wysłuchaliście słowa Bożego i przypomnieliście sobie znaczenie ludzkiej miłości i małżeństwa. W imieniu Kościoła pytam was, jakie są wasze postanowienia.*

Następnie kapłan zadaje im pytania dotyczące dobrowolnej zgody na małżeństwo, woli wytrwania w wierności oraz gotowości na przyjęcie i wychowanie potomstwa.

Celebrans: *N. i N., czy chcecie dobrowolnie i bez żadnego przymusu zawrzeć związek małżeński?*

Narzeczeni: *Chcemy.*

Celebrans: *Czy chcecie wytrwać w tym związku w zdrowiu i w chorobie, w dobrej i złej doli, aż do końca życia?*

Narzeczeni: *Chcemy.*

Następne pytanie można opuścić, jeżeli przemawiają za tym okoliczności, np. starszy wiek narzeczonych.

Celebrans: *Czy chcecie z miłością przyjąć i po katolicku wychować potomstwo, którym was Bóg obdarzy?*

Narzeczeni: *Chcemy.*

Te trzy pytania poprzedzające zawarcie małżeństwa mają na celu upewnienie się w obecności świadków o wolności wyboru, o pełnej swobodzie decyzji osób zawierających małżeństwo oraz o ich chrześcijańskim podejściu do nierozzerwalności i zadań małżeństwa.

Następnie wszyscy zebrani śpiewają stojąc hymn do Ducha Świętego „O Stworzycielu Duchu, przyjdź”, prosząc Ducha Prawdy i Uświęciciela o dary i łaski konieczne w małżeństwie.

W ważnych momentach wzywa Kościół pomocy Ducha Świętego, Tego, który w początkach wszechświata unosił się nad wodami, by obdarzyć go ładem, pięknem i życiem. To Duch Święty w chwili Zwiastowania zstąpił na Maryję i sprawił, że stała się Matką Syna Bożego. Duch Święty, będący miłością Ojca i Syna, ma pieczęcią swej miłości umocnić miłość małżonków. Ma stać się źródłem łaski, miłości i nowego życia.

W chwili zawierania małżeństwa narzeczeni zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie, a kapłan wiąże je końcem stuby. Odtąd te ręce, teraz związane stulą, będą nierozzerwalnie sobie towarzyszyły, pomagały, wspierały się - czy to będą ręce młode, zdrowe, silne, czy też spracowane, spękane, pokryte zmarszczkami

HYMN DO DUCHA ŚWIĘTEGO

Kapłan mówi:

Celebrans: Prośmy Ducha Świętego, aby uświęcił ten związek i dał narzeczonym łaskę wytrwania. Niech ich miłość przez Niego umocniona, stanie się znakiem miłości Chrystusa i Kościoła.

Wszyscy stojąc śpiewają trzy zwrotki hymnu do Ducha Świętego.

- Wszyscy:*
1. O Stworzycielu, Duchu, przyjdź,
Nawiedz dusz wiernych Tobie krąg.
Niebieską łaskę zesłać racz
Sercom, co dziełem są Twych rąk.
Z następnych zwrotek wybiera się jedną:
 2. Pocieszycielem jesteś zwań
I Najwyższego Boga dar.
Tyś namaszczaniem naszych dusz,
Zdrój żywy, miłość, ognia żar.
 3. Ty darzysz łaską siedemkroć,
Bo moc z prawicy Ojca masz.
Przez Boga obiecany nam,
Mową wzbogacasz język nasz.

4. Światłem rozjaśnij naszą myśl,
W serca nam miłość świętą wlej
I wątłą słabość naszych ciał
Pokrzep stałością mocy Twej.

5. Nieprzyjaciela odpędź w dal
I Twym pokojem obdarz wraz.
Niech w drodze za przewodem Twym
Miniemy zło, co kusi nas.

Zawsze śpiewa się zakończenie:

6. Daj nam przez Ciebie Ojca znać,
Daj, by i Syn poznany był.
I Ciebie, jedno tchnienie Dwóch,
Niech wyznajemy z wszystkich sił. Amen.

ZAWARCIE MAŁŻEŃSTWA

Celebrans: *Kapłan zwraca się do narzeczonych, aby wyrazili zgodę małżeńską:*
Skoro zamierzacie zawrzeć sakramentalny związek małżeński, podajcie sobie prawe dłonie i wobec Boga i Kościoła powtarzajcie za mną słowa przysięgi małżeńskiej.

Narzeczem zwracają się do siebie i podają sobie prawe dłonie. Kapłan wiąże je końcem stuły.

Narzeczony: *Narzeczony powtarza za kapłanem:*
JA *N.*, BIORĘ CIEBIE, *N.*, ZA ŻONĘ* I ŚLUBUJĘ CI* MIŁOŚĆ,* WIERNOŚĆ* I UCZCIWOŚĆ MAŁŻEŃSKĄ* ORAZ ŻE CIĘ NIE OPUSZCZĘ AŻ DO ŚMIERCI.* TAK MI DOPOMÓŻ, PANIE BOŻE WSZECHMOGĄCY,* W TRÓJCY JEDYNY,* I WSZYSCY ŚWIĘCI.

Narzeczona: *Następnie powtarza narzeczona:*
JA, *N.* BIORĘ CIEBIE, *N.*, ZA MĘŻA* I ŚLUBUJĘ CI* MIŁOŚĆ,* WIERNOŚĆ* I UCZCIWOŚĆ MAŁŻEŃSKĄ* ORAZ ŻE CIĘ NIE OPUSZCZĘ AŻ DO ŚMIERCI.* TAK MI DOPOMÓŻ, PANIE BOŻE WSZECHMOGĄCY,* W TRÓJCY JEDYNY,* I WSZYSCY ŚWIĘCI.

Jeżeli narzeczeni nie mogą mówić, podpisują formułę wobec kapłana lub innymi znakami wyrażają zgodę na małżeństwo.

POTWIERDZENIE MAŁŻEŃSTWA

Kapłan mówi:

Celebrans: „Co Bóg złączył, człowiek niech nie rozdziela” (Mt 19.6) Małżeństwo przez was zawarte, ja powagą Kościoła katolickiego potwierdzam i błogosławię w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Wszyscy: Amen.

Kapłan usuwa stulą.

Istota sakramentu została spełniona. Ślubowanie dokonano się wobec Chrystusa i społeczności Kościoła. Chrystus w tym momencie stanął wśród małżonków. Umacnia ich jedność i miłość. Będzie im towarzyszył przez całe życie małżeńskie i obdarzał łaskami stanu. Jego pomoc będzie im potrzebna, by ich ustrzec przed egoizmem. Miłość i wierność małżeńska będzie przechodziła okresy prób i doświadczeń - obecność Chrystusa będzie wtedy rękojmą wytrwania. Jednocześnie podniesienie małżeństwa przez Chrystusa do godności sakramentu umacnia powołanie małżonków do udziału w zbawianiu siebie wzajemnie, swych dzieci i innych ludzi.

Małżeństwo nie jest zatem tylko osobistą sprawą dwojga ludzi, jest konieczne dla społeczeństwa i dla Kościoła.

BŁOGOSŁAWIENSTWO OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Celebrans: Niech Bóg + pobłogosławi te obrączki, które macie sobie wzajemnie nałożyć jako znak miłości i wierności.

Wszyscy: Amen.

B. Albo:

Celebrans: Pobłogosław, Boże, te obrączki, które poświęcamy + w Twoim imieniu; Spraw, aby ci, którzy będą je nosić, dochowali sobie doskonałej wierności, trwali w Twoim pokoju, pełnili Twoją wolę i zawsze się miłowali. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

C. Albo:

Celebrans: Boże, pobłogosław + i uświęć Twoich poddanych, którzy się miłują; a te obrączki, oznaczające wierność, niech pobudzają ich do wzajemnej miłości. Przez Chrystusa, Pana naszego.

Wszyscy: Amen.

NAŁOŻENIE OBRĄCZEK

Kapłan mówi:

Celebrans: Na znak zawartego małżeństwa nałóżcie sobie obrączki.

Mąż nakłada na serdeczny palec żony obrączkę przeznaczoną dla niej, mówiąc:

Mąż: *N.*, przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Także żona nakłada na serdeczny palec męża obrączkę przeznaczoną dla niego, mówiąc:

Żona: *N.* przyjmij tę obrączkę jako znak mojej miłości i wierności. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

Podobnie żona nakłada na palec męża obrączkę, mówiąc te same słowa. Ślubne obrączki, które małżonkowie włożyli sobie na palce, stają się widocznym znakiem zawartego małżeństwa. Będą one odtąd wymownym dowodem i przypomnieniem ślubowania, towarzyszyć będą wspólnym dniom, będą niemymi świadkami wszystkich wydarzeń.

Dalsze chwile przy ołtarzu poświęcają małżonkowie gorącej modlitwie o błogosławieństwo Boże, aby wiernie mogli wypełnić to, co ślubowali. W tej modlitwie nie są osamotnieni, wraz z nimi modli się cała Kościół.

MODLITWA POWSZECHNA

Następuje modlitwa powszechna, czyli modlitwa wiernych, według tekstów zawartych w rozdziale IV.

Jeśli jest przewidziane wyznanie wiary, odmawia się je po modlitwie powszechnej.

Modlitwa powszechna obejmuje nowożeńców, ich bliskich oraz potrzeby całego Kościoła. Podane intencje należy dostosowywać do okoliczności. Wskazane jest, aby nowożeńcy uczestniczyli w ustaleniu brzmienia wezwań modlitwy powszechnej.

Intencje modlitwy powszechnej podaje kantor albo sam kapłan. W grupach dobrze przygotowanych można je rozdzielić na członków rodziny nowożeńców. Także nowożeńcy mogą podać intencje dotyczące ich rodziców, bliskich i zgromadzonych.

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

Do liturgii eucharystycznej, którą odprawia się w zwykły sposób, wprowadza się niżej wskazane zmiany.

W czasie obrzędu przygotowania darów nowożeńcy mogą przynieść do ołtarza chleb i wino.

Odmawia się własną prefację.

W modlitwach eucharystycznych 1-3 odmawia się specjalną modlitwę wstawienniczą.

Po Modlitwie Pańskiej kapłan z wyciągniętymi rękoma odmawia tekst uroczystego błogosławieństwa dla małżonków.

Komunię św. mogą małżonkowie przyjąć pod dwiema postaciami. Msza św. ślubna kończy się specjalnym błogosławieństwem dla nowożeńców.

Po słowach „Przekażcie sobie znak pokoju” małżonkowie i wszyscy obecni mogą sobie przekazać, w ustalony sposób, znak pokoju i miłości. Nowo zaślubieni mogą przyjąć Komunię świętą pod obiema postaciami. Przy końcu Mszy świętej, przed udzieleniem błogosławieństwa ludowi, kapłan błogosławi nowożeńców według jednej z formuł podanych w rozdziale IV.